

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Linda Mariana, Sive De B. Virgine Lindensi

Clagius, Thomas

Coloniae Vbiorvm, 1659

XV. Quae, & qualis illa imago? & unde Lindam credatur delata?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11544

bus temporibus, nescio quomodo, Imaginem DEI genitricis quidam occultavit. Cùm autem multum temporis præterisset, & Imago lateret, ipsa seipsam indicavit. Cupressus enim immenso coruscans lumine, perinde atque fax ardere visa est; & ingens etiam miraculorum vis, ab obscura & latente efficacia, manavit. Vbi autem quidam, laudat à curiositate, Arborem conscendit, Imago, unde miraculorum vis profluxit, apparuit. Quapropter Cyrus Patriarcha, loco ei honorem habens, pulcherrimum & maximum DEI genitrici construxit Templum. Nimirum, ut cum Guiljelmo Gumpenberg in Idea Atlantis Mariani (a) loquamur, ex quo Filius ab Arbore pependit, odisse Mater Arbores non potest, à quibus tot titulos habet. In Castanea, ut B. V. Goritiensis in Germania; in Rubo, ut B. V. Turcan. in Boëmia; in Sambuco, ut B. V. Chervi, in Germania; in Larice, ut B. V. VValcast. in Germ. in Vite, ut B. V. Viterb. in Italia; in Quercu, ut B. V. Foyensis in Germ. in Cupressu, ut B. V. Constantinopolitana in Oriente; in Piro, ut B. V. Zyroviciensis in Lituania; in Spinis, ut B. V. de pario. no. in Italia; in Nuce, ut B. V. Castilion. in Italia; in Ceraso, ut B. V. Elarensis in Germania; in Nemore, ut B. V. Aricina in Italia.

CAPUT XV.

Qua, qualis, & unde illa DEIPARÆ Imago Lindam delata credatur.

RErum, quæ à sensibus temporibusque nostris longè positæ sunt, notitiam, vix aliis quàm vel famæ, vel conjecturæ adminiculis, & quasi impressis lentè vestigiis assequi possumus. Nobis verò, nisi hæreseon furor, intercessisset, neutro hoc subsidio ad præsens institutum opus esse oportebat. Postquam enim,

F

quem-

(a) pag. 16.

quemadmodum libro proximo referemus, eruncata
 in Prussia Idolomania, haud paulò minus infeli-
 præteritarum hæreseon lolium successit; illam quo-
 que Deiparæ Lindensis effigiem, illam, inquam, pri-
 mam præcipuamque Christianæ religionis ac pietatis
 sementem, unà cum Tilia & Sacello, pessimum illud
 & supra quodvis aliud lolium, exitiale germen, sul-
 focare & obterere parabat. Enimverò tantum pro-
 fecit, ut cum Imago illa, ab oculis sensibusque no-
 stris longè absit, minimè tamen ab hujus quoque
 tatis memoria abeat. *In hac Tilia, gloria frondium
 bili* (inquit Michaël Ciaritius, is, qui Lindensem
 storiâ circiter triginta ante annos, primus ad
 bravit) à primo ferme statu Christianæ fidei in Prussia,
 dendam se præbuit admiranda Effigies Beate Virg-
 MARIÆ, divinâ arte & manu facta; quæ Puellum
 sum, DEUM nostrum, maternis ulnis gestaret. Et quæ
 hæc inficias eat? Nunquid enim satis jam constat,
 Lindam Marianam, cum primo Christianæ religio-
 nis ortu in Prussia simul effloruisse? & in primo
 religionis ortu, Deiparæ Iconem spectandam se
 Tilia mortalium obtutibus exhibuisse? An verò quæ
 Puerulum JESUM, in illa effigie, maternis ulnis fuisse
 statum neget? Is verò perinde Deiparam, cum
 piissimo Nestorio Theotocou negârit. Alioqui verum
 mum semper fuit, & erit illud, quod Deiparæ verbum
 Poëta Christianus cecinit (a)

Absque meo, quicumque voles, me pingere Nato,

Me, sine me, potius pinge, dolebo minus.

Nec minus verum est, quod in Atlantis Mariæ

(a) Bern. Bauhausius.

Idea (a) memoratur. S. Maria Rosarum Tarenti, in Regno Neapolitano, fragmentum picturae antiquae, reperta est à pia muliere, & domi, loco decenti reposita. Titulum, quo appellari vellet, ipsa B. Virgo revelavit, & puerum JESUM sibi appingi ipsa imperavit. Nempe melius pinxeris Mariam sine Maria, quàm sine JESU. Et alibi (b) B. Virgo Viterbiensis, licet in Quercu esset, tamen à Vite mirabilibus gyris ambiebatur, nemine observante; dum de tanto Thesaurò Eremita vicinus moneretur à Lupis. Is, ut sibi atque Imagini melius esset, eam ad Tugurium suum defert; sed Imago postridie rediit, unde venerat, & in Vite reperta est. Nempe nec Palmes sine Vite; nec Vitis sine palmitate; nec Maria sine JESU reperitur. Quid enim B. Virgo sine Filio? aut quid B. Virginis Filius sine uaito sibi verbo divino? aut quid Christococ Nestorii, sine universalis & Catholicae Ecclesiae Theotoco? unde & ipsa Deipara, in suo illo, planè divino carmine: *Magnificat*, inquit, *anima mea Dominum; & exultavit spiritus meus in Deo salutari suo.* Amæbæum profus mihi videtur hoc carmen: nam & *Anima spiritui, & Magnificat*, suo respondat *Exultavit*. Sicut igitur *magnificavit Dominum*, qui quidem alius non fuit, quàm DEUS, ita *exultavit in salutari suo*, non sanè alio, quàm DEO itidem, ac Domino suo. Quis autem DEUS alius Salvator aut *salutari* ipsius, quàm ille, de quo Gabriel Archangelus (c) *Vocabis*, inquit ad Josephum, *nomen eius JESUM; ipse enim salvum faciet populum suum à peccatis eorum.* Non igitur absque Puerulo JESU, illa Deiparæ Icon fuit. Sed qualis tandem illa Icon? Videbu (ut hoc loco cum P. Guilielmo Gumpenberg in Idea Mariani Atlantis

F 2

(a) pag. 107. (b) pag. 114. (c) Matth. 1. 21.

lantis (a) loquar) ex tot centuriis, quas afferam, vix pa
 cas esse, quibus artem aliquam à sculptura aut pictura
 esse dicas. Plerumque Symmetria, proportioque membra
 rum vel nulla, vel imperita. Materia fere semper vilis,
 rea, quod sciam, nulla. Hæc stulta mundi elegit, hic port
 ra patrat DEUS. Miraberis, & velatis Seraphinorum
 oculis, indagare desines Altissimi consilium. Sculpta de
 de, an picta? & unde fuit? An agiopham sive sculptu
 fuisse, & à divina potius, quam humana venisse
 nu, quæ jam referemus, evincunt. Non desunt etiam
 num, qui ex ipsorum quoque, in vicino Ducatu
 etariorum famam acceperint (quemadmodum P
 tri Althoff commentariolus refert) fuisse scilicet
 stemburgi hominem, ob facinora, quæ parrarac
 gastulo inclusum, adeoque de Prætoris sententia
 morti jam addictum. Is ubi de ferali Thera, &
 in se nigro calculo factus est ceruor, pro illius
 imò pro Catholicorum (qui tum Rastemburgi,
 reliqua Prussia omnes erant) recepto ubique mo
 secundum DEUM, ad Deiparæ patrocinium, & ap
 tum semper miseris asylum, sese recepit; & (quem
 modum proclive est arbitrari) ut vel vitam pro
 re, vel felicem de vitæ statione discessum impet
 dignaretur, supplex oravit. Neque afflicto Deip
 Virgo defuit, quæ, non sine suo Filii que sui gaudio
 solenni Ecclesiæ carmine Consolatrix afflictorum
 dit Pridie ejus diei, qui homini supremus erat
 rus, vitæ suæ exitum, ignominia juxta ac cruciatu
 plenum, non sine dolore ac metu, ut in eo tempo
 articulo fieri contuevit, aliis apud se reputanti
 li ex

(a) pag. 10.

Etandam se nocte intempestâ, exhibet illustri cum splendore Matrôna, vultu & benignitate, quàm in humanis spectari possint, augustior. Nemo dubitârit, benignissimam DEI Matrem fuisse; quæ sicut in memorato Ecclesiæ carmine, *Refugium peccatorum* appellatur, ita miseris, si præsertim in vota vocetur, vix unquam deesse consuevit. Ergo, ad hominem, ob præsentis jam mortis imaginem ante oculos planè obversantem, vehementer consternatum ac propè semianimem. Ecquid, inquit, angeris, ac mærore apud te contabescis? Quid ni angar, reponit ille? Moriendum! & quidem, crastinâ mihi luce omnino moriendum est! Tum Deipara, pone metum, & hoc lignum, atque unâ scalpellum hoc (utrûmque enim homini simul oblatum fuerat) in manus sume; & quidquid libuerit, ligno inculpe. Fecit homo impetrata, & scalpro, quantum per studium parendi potius, quam per fingendi artem potuit, notas quasdam eidem ligno inscripsit. Quod simul factum est, jubet insuper Deipara, ut & lignum & scalpellum, ubi crastinâ luce prætori sistendus esset, unâ secum deferret; & rei, quemadmodum gesta esset, seriem, pro Tribunali, omnibus coràm exponeret; atque ubi per Prætorem absolutus, ac liber dimissus esset, iter non aliò, quàm Resselium versùs ingrederetur, Imaginemque ligno illi jam impressam, super Arborem Tiliæ, quæ juxta viam deserto illo in loco prima occurrisset, collocaret. Posteriâ igitur die, cum ad Judicem & Tribunal productus, secundum enarratam rei gestæ seriem, lignum cum scalpello, pro Tribunali exhibuisset; apparuit mira DEIPARÆ effigies, non

tam facinorosi illius, quam alicujus è caelestibus genitiis, vel ipsius DEIPARÆ DEIVÆ manu, elegantissimè elaborata. Non potuit Prætor, cæterique Iudices, nisi admirabundi, & attonitis similes, tum rei feriem audire, tum admirandam Deiparæ Iconem coram intueri. Ergo hominem, quantumvis noxium, quem tam illustri miraculo viderunt divinitus absolutum, ipso quoque absolvunt, ac liberum abire, resque suas habere sinunt. Ille verò magis fortasse ex ipsius aspectu Imaginis, quam ex recepta, præter omnem spem, gaudio plenus, in viam se dat, ut Tiliam, cui Deiparæ Imaginem superimponeret, perquirat. Quamvis duo integro vagabundus oberrasse fertur, quorundem ad eum ipsum locum, in quo nunc visus Lindensis Ædes, delatus Tiliam invenit, & Deiparæ Icone super eam collocatâ, non sine gratis super Numini, magnæque Numinis Matri, suæ secundæ DEUM sospitrici, enixè actis, ad suos se recepit. Imago Deiparæ, suum quasi campum Martium apud Lindam nacta, nunquam mira in hominum salute operari, & maximis deinceps coruscare miracula destitit. Quamquam & ille quatrivanus, ante collocatam super Tilia Imaginem, hominis error, sine qua miraculi specie videtur non accidisse; fortasse quandam religionis, & divini apud Lindam Matris cultus soliditatem æternitatemque portenderet. Quemadmodum enim in *continua*, ut Philo-
phorum in morem loquamur, ita in *discreta* quoque quantitate, quæ potissimum tempore constat, solitas à quaternario numero pendet. *Quaternarius numerus* (ut Philo, libro de Mundi opificio, ait) pro-

solidi naturam ostendit; nam in unitate censetur punctum; in binario linea; ubi accessit latitudo, fit superficies ad ternarium pertinens: hæc, quod minus sit corpus naturâ solidum, unâ destituitur altitudine; quâ junctâ ad ternarium, fit quaternarius. Eundem in modum S. Augustinus libro 83. quæstionum (a) differens Progressio, inquit, à Puncto ad longitudinem, à longitudine ad latitudinem, à latitudine ad altitudinem, soliditatem corporis facit, quæ rursus quaternario numero continetur. Sicut ergo corporum, ita & Temporum soliditas, à quaternario numero pendeat; ut & hic, ex unitate primæ diei ad binarium secundæ, & ab hoc ad ternarium tertiæ, denique à Ternario ad soliditatem quartæ diei, hoc est, ad duraturæ, apud Lindam Marianam, religionis perennitatem (quod & capite 14. jam fecimus) non omnino vani conjectores, progressionem faciamtis. Interim, quæ hîc retulimus, ab iis, quæ in Atlantis Mariani Idea (b) memorantur, haud multum abluunt. Mira, DEI Mater non facit modò, sed & imperat; quia admirabilis est. Militi in mente Ortone prope Paduanam apparet; & ab eo Templum petit, pro Imagine monstrata & reperta sub aquis. Ne fides militi non haberetur, iubet eam patrare miracula coram Magistratu. Ille, ut iussus est à Virgine, caput coronat ramo querno viridi, & ramus repente arefcit: eodem lumbos cingit & revirescit. Iterum ramo Oliva viridi cinxit lumbos, & mox aruit ramus; revivuit iterum, quàm primum caput sibi eo coronavit. Hæc tot miraculorum, quæ hodie sunt, origo. Sed & illud, quod alibi (c) recensetur, quàm his, gemina quoque de causa geminum! Imago B. Virginæ miraculosa, quæ in

F 4

Roma-

(a) quæst. 57. (b) pag. 99. (c) pag. 100.

Romaniolâ, etiam mutatione loci, clara, tanta patri amiracula. Scrofa indicio reperta est. Hac enim de deserto grege, quotidie circa meridiem, collem ascendit, & nemus, quod ibi erat ingressa, non ita multo post rediit. Sequitur curiosus opilio, puer ob manus unius malum ad cetera inhabilia reperit scropham orantis situ fixam, coram Imagine, Arbori vetustissima insistente. Alloquitur Imago pueram; imperat & Processionem, & Templi fabricam. Et, ut fides haberetur, opilioni spondet sanitatem manus, quando eam terram Magistratu immisisset in sinum, retraxissetque, manus Moyses. Et illud alterius loci (a) Foroliviensium Tetracta, in societatis Jesu Templo est, statua Mariana, olim nobili Germano in Arbore reperta: terque domum portata est; sed frustra; ter namque ad locum rediit; culta dein Templo & Monasterio. Hanc Ducissa Brunsvicensis, ne harescorum in manus veniret, Collegio donavit, unâ cum Maria B.V. quæ in ipsa Imagine latebat. Et pag. 106. B. Virgini statuam in monte Bruno, pastor reperit, tulitque domum. Fuere, qui in tempestiva pietate eam pastori eriperent, et locaturi in Vrbe, loco decentiore; sed pretium opera fuit incitatus, dum statuam reponeret in domo coloni. Et pag. 107. Buccaholerii in Calabria Templum hodie vides grandævum. Hic olim spelunca fuit, in qua statua miraculosa reperita colui voluit. Quæ à populo, semel iterumque cum pietate, ampliore cultum, aliâ assportata, è marmore licet sit, nondiut tamen. Neque est quod mireris, facinorosorum perashominum ad propagandum sui cultum, Deam param adhibere: nam ut in eadem Idea (b) legitur, nec piratas odit Maria, modò velint ipsi odio digni non esse. Petrus Bianchus, ex pirata factus est Eremita Novorossici.

(a) pag. 103. (b) pag. 112.

visam Virginis Imaginem in quercu reperit; cuius favores & gratia hodieque durant. Quæ tot ac tanta, in una B. V. Lindensis Effigie, quo pacto sint reperta, ex iis, quæ sequuntur, patebit.

C A P U T XVI.

Cæcus, recepto visu, primum Imaginis Deiparæ Lindensis beneficium expertus.

POSTEAquam homo, qui Iconem Deiparæ super Tiliam defixerat, gradum inde movit, cæcus quidam illac, sive curru sive carpento, fortè prætervehendo sese admovit. Nobili genere & opibus florentem fuisse, eorundem hominum testimonio & famâ accepimus; qui cum cætera nihil videret, ne Imaginem quidem illam cernere potuit. At verò auriga, qui hominem vectabat, simul ac Tiliam versùs oculos flexit lucem quandam, & eximium promicare inde splendorem advertit. Subsistit igitur tantisper, & herum de visu, rei que novitate admonet. Herus, ut gradum propius admoveat, & omnia coram exploret, sibi que ex fide renuntiet, imperat. Accedit ille, & jam Arbori proximus, Effigiem Deiparæ, mirâ undique cinctam luce, attonitus juxta, ac venerabundus aliquandiu intuitus; tandem hero, quod vidisset, renuntiat. Herus quantò oculorum cassus lumine, tanto magis aciem mentis intendere; & inter fluctuantis obstupelcentis que animi æstus, forsitan hæc apud se agitare. Siccine Arbor, vicino nobis loco sata, novo quasi fructu onusta, Effigiem nobis magnæ DEI Matris profert? Siccine, & effigie, & luce pariter, quæ ab effigie promicat, illustris Tilia, & locum & Prutiam